Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/6344

7.11.2024

P9_TA(2024)0080

Verdere repressie van de democratische krachten in Venezuela: aanvallen op presidentskandidaat Maria Corina Machado

Resolutie van het Europees Parlement van 8 februari 2024 over verdere repressie van de democratische krachten in Venezuela: aanvallen op presidentskandidaat Maria Corina Machado (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Het Europees Parlement,

— gezien zijn eerdere resoluties over Venezuela,

— gezien de Universele Verklaring van de rechten van de mens en andere mensenrechtenverdragen en -instrumenten van de VN,

— gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten,

— gezien de verklaring van de woordvoerder van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 29 januari 2024,

— gezien de verklaring van het secretariaat-generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) van 28 januari 2024 over de recente gebeurtenissen in Venezuela,

— gezien de gedeeltelijke overeenkomst over de bevordering van politieke rechten en verkiezingsgaranties voor iedereen, ondertekend in oktober 2023 door de regering van Maduro en de alliantie van de Venezolaanse oppositie “Plataforma Unitaria” (het “Akkoord van Barbados”),

— gezien het eerste verslag van de onafhankelijke internationale onderzoeksmissie van de VN inzake de Bolivariaanse Republiek Venezuela van 16 september 2020,

— gezien de grondwet van Venezuela,

— gezien het eindverslag van de verkiezingswaarnemingsmissie van de EU (EOM) naar Venezuela van 22 februari 2022 over de regionale en gemeenteraadsverkiezingen van 21 november 2021 en de verklaring van de voorzitter van de verkiezingswaarnemingsdelegatie van het Europees Parlement, Jordi Cañas, van 23 november 2021 over de regionale en lokale verkiezingen in Venezuela in 2021,

— gezien artikel 132, leden 2 en 4, van zijn Reglement,

A. overwegende dat de verkiezingen van 2024 in Venezuela ervoor kunnen zorgen dat het land in plaats van een corrupte autocratie weer een democratie wordt, mits alle punten van het Akkoord van Barbados worden nageleefd; overwegende dat de burgerrechten en politieke rechten in Venezuela nog altijd geschonden worden, en dat deze situatie van instabiliteit en geweld al jaren aanhoudt; overwegende dat ongeveer acht miljoen mensen zich gedwongen zagen het land te verlaten;

B. overwegende dat stelselmatig beperkingen zijn opgelegd op het gebied van overheidsinformatie, vrijheid van mening en meningsuiting en het recht op vreedzame vergadering, met name voor dissidenten, vakbondsleden, mensenrechtenactivisten en de meest kwetsbare leden van de samenleving;

C. overwegende dat het regime van Maduro en Plataforma Unitaria op 17 oktober 2023 twee overeenkomsten, samen bekend als het Akkoord van Barbados, hebben ondertekend, onder meer betrekking hebbend op politieke rechten, garanties voor iedereen met betrekking tot deelname aan de verkiezingen en de vrijlating van politieke gevangenen; overwegende dat het akkoord ook bepalingen bevat inzake het toelaten van internationale waarnemers bij het verkiezingsproces; overwegende dat de ondertekening van dit akkoord een eerste stap vormt op weg naar het waarborgen van vrije en eerlijke verkiezingen in Venezuela;

D. overwegende dat María Corina Machado bij de voorverkiezingen van 22 oktober 2023 met ruim 92,35 % van de stemmen is gekozen als presidentskandidaat van de democratische oppositie;

E. overwegende dat María Corina Machado, een aantal van haar campagnemedewerkers, onder wie Juan Freites, Luis Camacaro en Guillermo López, die wederrechtelijk zijn gearresteerd en sindsdien vermist zijn, maatschappelijke organisaties, juristen, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en andere politieke actoren die deel uitmaken van de democratische oppositie maandenlang het doelwit zijn geweest van willekeurige en politiek gemotiveerde pogingen om hen het recht om openbare ambten te bekleden te ontnemen; overwegende dat deze pogingen ook gericht waren op Henrique Capriles, die zich in het verleden twee keer kandidaat heeft gesteld voor de presidentsverkiezingen en wiens uitsluiting is bevestigd in een verklaring die is afgegeven op 26 januari 2024;

F. wijst erop dat in het proces om María Corina Machado in haar rechten te herstellen, aan bepaalde basisvoorwaarden niet is voldaan, aangezien zij geen kopie van de tegen haar ingebrachte beschuldigingen heeft ontvangen en evenmin de gelegenheid heeft gekregen om op die beschuldigingen te reageren; overwegende dat het Venezolaanse Hooggerechtshof, dat feitelijk gecontroleerd wordt door het regime, een samenvatting van zijn beslissing, die geen rechtsgrondslag heeft, op zijn webpagina heeft gepubliceerd; overwegende dat de Venezolaanse grondwet bepaalt dat de politieke rechten van personen niet kunnen worden beperkt door administratieve besluiten en dat dergelijke besluiten hen evenmin het recht om openbare ambten te bekleden kunnen ontnemen; overwegende dat het Hooggerechtshof in deze zaak dus geen grondwettelijk oordeel kon vellen;

G. overwegende dat Roberto Abdul, lid van het organisatiecomité van de voorverkiezingen van de oppositie, op 6 december 2023 werd gearresteerd op beschuldiging van verraad; overwegende dat tegelijkertijd arrestatiebevelen werden uitgevaardigd tegen Henry Alviarez, Claudia Macero en Pedro Urruchurtu, leden van de partij "Vente Venezuela", op beschuldiging van onder meer verraad, samenzwering en het witwassen van geld;

H. overwegende dat deze willekeurige acties ingaan tegen de toezegging van vertegenwoordigers van Nicolás Maduro om in 2024 eerlijke Venezolaanse presidentsverkiezingen te houden en in strijd zijn met de aanbevelingen van de EU-verkiezingswaarnemingsmissie; overwegende dat de voortdurende willekeurige uitsluiting van verkiezingskandidaten van de oppositie door de autoriteiten het recht van Venezolanen om hun vertegenwoordigers te kiezen ernstig beperkt;

I. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 13 juli 2023 over de politieke onbevoegdverklaringen in Venezuela ([1]) het Venezolaanse regime met kracht veroordeelt voor het uitsluiten van de verkiezingen van kandidaten van de oppositie; overwegende dat in deze resolutie in het bijzonder de willekeurige en ongrondwettelijke uitsluiting van de verkiezingen voor een periode van 15 jaar van María Corina Machado en andere prominente politici wordt veroordeeld, en het feit wordt betreurd dat de aanbevelingen van de laatste EOM volledig terzijde zijn geschoven;

J. overwegende dat het regime van Maduro het hoofd van de waarnemingsmissie EOM, die in Venezuela het eindverslag over de regionale en gemeenteraadsverkiezingen van 2021 wilde presenteren, de toegang tot het land heeft ontzegd, aangezien de EOM eerder het land was uitgezet;

K. overwegende dat het regime op 22 januari, bij monde van de procureur-generaal, veertien arrestatiebevelen heeft uitgevaardigd jegens een aantal personen, onder wie mensenrechtenverdediger Tamara Sujú, journalist Sebastiana Barráez, voormalig burgemeester van Caracas Antonio Ledezma, politiek leider Leopoldo López, voormalig interimpresident van Venezuela Juan Guaidó en voormalig burgemeester David Smolansky, op basis van valse beschuldigingen van verraad, poging tot moord van hoogstaande personen en het eenvoudigweg gebruikmaken van hun recht om oppositie te voeren tegen het regime;

L. overwegende dat de Venezolaanse Nationale Vergadering (het parlement), dat gecontroleerd wordt door het regime van Maduro, momenteel een nieuwe wet behandelt over de financiering en activiteiten van ngo's, die erop gericht is het vermogen van het maatschappelijk middenveld om zich te organiseren en zijn rechten uit te oefenen, te beperken;

M. overwegende dat Maduro op 31 januari zijn steun heeft uitgesproken voor een oproep van de Nationale Vergadering om vanaf 5 februari, in overleg met verschillende sectoren, een voorstel uit te werken voor een tijdsschema voor de presidentsverkiezingen, die in de tweede helft van 2024 worden verwacht, maar waarvoor nog steeds geen definitieve datum is vastgesteld;

N. overwegende dat de routekaart voor de verkiezingen die is opgenomen in het Akkoord van Barbados het meest haalbare mechanisme blijft om de reeds lang bestaande politieke, economische en humanitaire crises in Venezuela op te lossen en eerlijke, vrije en inclusieve verkiezingen in Venezuela te houden; overwegende dat de uitsluiting van de verkiezingen van kandidaten van de oppositie door het Venezolaanse regime een ernstige inbreuk vormt op de politieke rechten en de verkiezingsgaranties zoals vastgelegd in het Akkoord van Barbados;

O. overwegende dat het regime ook wijzigingen heeft doorgevoerd in de Nationale Kiesraad (CNE) om het verkiezingsproces te belemmeren en elk perspectief op een terugkeer naar de democratie om zeep te helpen; overwegende dat in juni 2023 drie leden van de CNE zijn afgetreden, waardoor de twee resterende leden dat ook moesten doen; overwegende dat de Nationale Vergadering een speciale commissie heeft benoemd bestaande uit vertegenwoordigers van het regime, waaronder de echtgenote van Nicolás Maduro, om de nieuwe leden van de Kiesraad te kiezen uit door het regime voorgedragen kandidaten;

([1]) Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0288.

1. veroordeelt ten stelligste de pogingen om de presidentskandidaat van de democratische oppositie, María Corina Machado, en anderen, zoals Henrique Capriles, het recht om openbare ambten te bekleden te ontnemen; wijst erop dat in het proces om haar in haar rechten te herstellen aan bepaalde basisvoorwaarden niet was voldaan, aangezien zij geen kopie van de tegen haar ingebrachte beschuldigingen heeft ontvangen en evenmin de gelegenheid heeft gekregen om op de beschuldigingen te reageren;

2. veroordeelt ten stelligste de aanvallen, gedwongen verdwijningen, arrestaties en arrestatiebevelen waar medewerkers van Maria Corina Machado en andere vertegenwoordigers van de oppositie en het maatschappelijk middenveld, alsook mensenrechtenverdedigers en journalisten, het slachtoffer van zijn geworden; veroordeelt ten stelligste de inmenging van het regime van Maduro in het verkiezingsproces;

3. dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle willekeurig opgepakte politiek en maatschappelijk actieve personen, waaronder drie campagnemedewerkers van María Corina Machado, te weten Juan Freites, Luis Camacaro en Guillermo Lopez;

4. herhaalt dat de acties van Nicolás Maduro en zijn vertegenwoordigers, waaronder de vervolging van leden van de democratische oppositie en pogingen om kandidaten te verhinderen om mee te doen aan de presidentsverkiezingen van dit jaar, in strijd zijn met het Akkoord van Barbados, dat is ondertekend door vertegenwoordigers van de regering van Nicolás Maduro en Plataforma Unitaria, met het oog op het houden van concurrerende Venezolaanse presidentsverkiezingen in 2024;

5. benadrukt dat de uitspraak van het Hooggerechtshof ongrondwettelijk en onwettig is, aangezien ze gebaseerd is op willekeurige en politiek gemotiveerde beschuldigingen, en benadrukt dat de gevolgde procedure niet in overeenstemming was met de wetgeving; is daarom van mening dat de uitspraak van het Hooggerechtshof geen rechtsgrondslag heeft en dat María Corina Machado nog steeds het recht heeft om zich verkiesbaar te stellen;

6. is van mening dat deze acties een duidelijke poging tot dictatoriale politieke vervolging inhouden en de burgerlijke en politieke rechten van het Venezolaanse volk schenden, en dat deze acties, die te verwachten waren gezien de staat van dienst van het regime, eens te meer elk vooruitzicht op vrije en eerlijke verkiezingen de kop indrukken;

7. waardeert het dat de oppositie inspanningen levert om voorverkiezingen te organiseren waar Venezolanen in binnen- en buitenland aan kunnen deelnemen; roept de Venezolaanse autoriteiten er nadrukkelijk toe op om de voorwaarden te creëren voor eerlijke, vrije, inclusieve en transparante verkiezingen;

8. dringt er bij het Venezolaanse regime op aan onmiddellijk te stoppen met de vervolging van de winnaar van de voorverkiezingen van de oppositie en daarmee volledig legitieme kandidaat María Corina Machado en andere politici van de oppositie en een begin te maken met de uitvoering van het Akkoord van Barbados, onder meer door de beginselen van de routekaart voor de verkiezingen en de eerste alinea van het akkoord na te leven, waarin staat dat de partijen verplicht zijn het recht te erkennen en te eerbiedigen van elke politieke actor om zijn kandidaat voor de presidentsverkiezingen vrij en in overeenstemming met zijn interne mechanismen te kiezen, hetgeen inhoudt dat oppositieleider Maria Corina Machado vrij moet kunnen deelnemen aan open en werkelijk democratische presidentsverkiezingen in 2024;

9. herinnert aan de abominabele sociale, economische en humanitaire omstandigheden die al jaren in Venezuela heersen en waar de Venezolanen al veel te lang onder lijden; veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de moorden, de voortdurende onderdrukking, de systematische foltering en de schendingen van de mensenrechten, de burgerrechten en de politieke rechten van de Venezolaanse bevolking en mensenrechtenverdedigers; dringt er bij het Venezolaanse regime op aan onmiddellijk een einde te maken aan de vervolging, onderdrukking en schending van de burgerrechten en politieke rechten van zijn politieke tegenstanders en het Venezolaanse volk, alsook de arrestatiebevelen tegen politieke tegenstanders in te trekken en politieke gevangenen vrij te laten;

10. veroordeelt het misbruik van het rechtskader om de verdediging van de mensenrechten en de vrijheid van vereniging aan banden te leggen, en is met name bezorgd over het wetsontwerp betreffende de controle, regularisatie, werking en financiering van niet-gouvernementele en aanverwante organisaties;

11. wijst erop dat het belangrijk is alle Venezolanen, zowel in Venezuela als daarbuiten, toe te staan aan de verkiezingen deel te nemen door het permanente kiesregister en het kiesregister in het buitenland bij te werken, zoals bepaald in alinea 3, lid 2, punt e), van het Akkoord van Barbados;

12. veroordeelt met klem de inmenging in de benoeming van de leden van de CNE, en dringt aan op een onafhankelijke procedure voor de benoeming van nieuwe leden van de CNE;

13. staat volledig achter de onderzoeken van het Internationaal Strafhof en de onafhankelijke onderzoeksmissie van de VN naar de misdaden van en repressie door het Venezolaanse regime, en verzoekt de EU de onderzoeken naar de vermeende misdaden tegen de menselijkheid te steunen die momenteel worden overwogen in het kader van het Statuut van Rome, teneinde de daders ter verantwoording te roepen;

14. zal de dialoog tussen de partijen en het streven van het Venezolaanse volk om een democratische toekomst te verwezenlijk ten volle blijven steunen; verzoekt de EU samen te werken met de internationale gemeenschap en alle vreedzame democratische partijen binnen het politieke spectrum van Venezuela, en alle beschikbare mechanismen in te zetten om de toepassing van de beginselen van het Akkoord van Barbados aan te moedigen;

15. dringt er bij de lidstaten op aan de sancties die aan het regime van Maduro zijn opgelegd te handhaven; dringt erop aan dat de sancties worden aangescherpt totdat er een duidelijke en permanente toezegging is, in overeenstemming met het Akkoord van Barbados, om de fundamentele democratische normen, de rechtsstaat en de mensenrechten te handhaven; dringt aan op verdere gerichte sancties via de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten (EU-Magnitski-wet) tegen de rechters van het Hooggerechtshof van Venezuela die betrokken waren bij pogingen om María Corina Machado te beletten een openbaar ambt te bekleden en tegen de leden van de Venezolaanse veiligheidstroepen die betrokken zijn bij de systematische onderdrukking van tegenstanders van de regering;

16. verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden, de EU-delegatie in Venezuela, de lidstaten en de internationale gemeenschap de situatie in het land te blijven volgen en een assertievere en zichtbaardere rol te spelen;

17. dringt erop aan dat de EU geen verkiezingswaarnemingsmissie naar Venezuela stuurt totdat er duidelijke en geloofwaardige garanties zijn dat het Akkoord van Barbados en de routekaart voor de verkiezingen volledig worden nageleefd, politici van de oppositie die geen openbaar ambt mogen bekleden weer het recht hebben om dit te doen, María Corina Machado aan de verkiezingen mag deelnemen, en de aanbevelingen van de verkiezingswaarnemingsmissie van de EU van 2021 naar behoren zijn uitgevoerd;

18. benadrukt dat de verkiezingen en de verkiezingsuitslagen niet zullen worden erkend als niet aan deze voorwaarden wordt voldaan;

19. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de deelnemers aan de top tussen de EU en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten, de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering, de Organisatie van Amerikaanse Staten, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en de Venezolaanse autoriteiten.